

Hivatalos nyugtázás.

A Magyar Pædagogiai Társaság pénztárába 1920 október 25-től 1921 február 8-ig a következő befizetések történtek:

Adományok: Balogh J. kt. Nagylózs 5 K. Burány G. rt. Csorna 100 K. Eltes M. rt. alapítványa 100 K. Láczer I. kt. 30 K. Málnai M. rt. 500 K. Málnai M.-né kt. 90 K. Reményi L. kt. Tapolca 30 K. Zsugorits Gy. kt. Pereszteg 15 K.

Kültagok befizetései:

1918-ra: Hirling T. Mucsi. F. Kiss I. Debrecen. Szivér S.

1919-re: Hirling T. Mucsi. F. Kiss I. Debrecen. Kardos I. Nyíregyháza. Mácsay K. Félegyháza. Molnár I. Budaörs. Posch A. Szinnyei J. Szivér S. Vánkos J. Sopron.

1920-ra: Bittenbinder M. Buday T. Csanády S. Sárbogárd. Gróff J. Veszprém (—6). Hirling T. Mucsi. Kardos I. Nyíregyháza. Kassuba D. Szentgotthárd. F. Kiss I. Debrecen. Kovács G. Újpest. Kovács J. Nyíregyháza. Lukács E. Mácsay K. Félegyháza. Mádi I. (—6). Molnár I. Budaörs (—4). Patayné Darvas A. Pécsy M. Posch A. (—4). Simonides I. Kecskemét. Stettner A. Felsőlövő. Szinnyei J. (—4). Szivér S. Vánkos J. Sopron.

1921-re: Agárdi L. Nagykanizsa. Balogh J. Nagylózs. Barcsay K. Győr. Buday T. Csanády S. Sárbogárd. Desits L. Sopron. Dénes Sz. Décséi J. Hirling T. Mucsi (—8). Kardos I. Nyíregyháza. Kassuba D. Szentgotthárd. F. Kiss I. Debrecen. Kovács J. Nyíregyháza. Kovács G. Újpest. Láczer I. Lukács E. Mácsay K. Félegyháza. Málnai M.-né. Máté L. (—4). Neuhold Ö. Zirc. Pauer A. Szombathely. Patayné Darvas A. Reményi L. Tapolca. Schmidt M. Simonides I. Kecskemét (—4). Stettner A. Felsőlövő. Szabó P. Erzsébetfalva. Szivér S. Vánkos J. Sopron. Zsugorits Gy. Pereszteg.

1922-re: Desits L. Sopron (—4). Kardos I. Nyíregyháza (—4). Kassuba D. Szentgotthárd (—4). F. Kiss I. Debrecen (—4). Patayné Darvas A. (—6). Schieberna J. Szabó P. Erzsébetfalva. Vánkos J. Sopron (—4).

1923-ra: Schieberna J. Szabó P. Erzsébetfalva (—6).

Értesítés a külső tagok számára. A Magyar Pædagogiai Társaságnak 1920 április 17-én tartott közgyűlése azt a határozatot hozta, hogy a kültagok 1920 január 1-től kezdve további intézkedésig 6 K évi tagdíjpótlékot (összesen tehát 10 K-t) fizetnek. E határozat értelmében az 1919 január 1-je óta előre befizetett tagdíjak átkönyveltettek az 1920. évre s a Magyar Pædagogia XXVIII. évfolyamának 167. lapján olvasható Hivatalos nyugtázás illető adatai aszerint helyesbítették.

A zárójelbe tett negatív szám a fennálló tartozást jelenti. Kérem a tagdíjaknak mielőbbi szíves befizetését.

Dr. Bozóky Endre

kir. tan., áll. középisk. igazgató, pénztáros.
Budapest, II., Albrecht-út 81.

PÆDAGOGIAI REPERTORIUM.

A magyar pædagogiai irodalom 1919-ben.

A múlt évi mostoha viszonyok még most is tartanak. A nyomtasztó nyomdai árak, papírhány és egyéb körülmények akadályozták a kimerítő munkásságot. Az elszakadt részek kikapcsolódtak a magyar irodalom műveléséből. Ime az 1919. évi pædagogiai irodalom. Ennek terjedelme a múlt évinek alig fele. Vajha a jövő jobb reményekkel kecsegtetne! Az anyag beosztása ugyanaz, mint a múlt évié.

A csoportok a következők:

1. Elméleti és gyakorlati pædagogia és didaktika.
2. Módszertan.
3. Iskolai törvényhozás, szervezet, felügyelet.
4. Tanító- és tanárképzés.
5. Testi nevelés.
6. Kisednevelés.
7. Nőnevelés.
8. Szakoktatás.
9. Gyógyítópædagogia.
10. Külföldi tanügy.
11. Neveléstörténet.
12. Iskolán kívüli oktatás.
13. Vegyes.
14. A háború és a nevelés.

1. Elméleti és gyakorlati pædagogia és didaktika.

Ács Károly. Az osztályozás problémája. A Gyermekek 53—63. l.

Agárdi László. Órarend és dolgozatírás. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 78—81. l.

— A tanítás és a nevelés viszonya s a magyar középiskola. Magyar Pædag. 37—45. l.

Alexy Anna. Iskolai ünnepélyek. Néptanít. Lapja 5—6. sz.

— A falusi tanítónő. Néptanít. Lapja 2. sz. (A tanítónő feladatáról.) Die alte und die neue Schule. Die Befreiung der Volkserziehung und die kommunistische Arbeits- und Spielgemeinschaften in der Kindererziehung. Bpest, 1919. Volkskommissär f. Unterrichtswesen. (8-r. 10 l.) 1 K.

Balassa Benő. Megfigyeléseim köréből. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 56—58. l. (Az igazgatók hospitálásáról.)

Balogh Albin. Amilyen az ifjúság, olyan a jövő. Magyar Kultúra 12—21., 60—66. l.

- Batta István.* A Schneller-féle előkészítő első osztályáról. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 65—73. 1.
- Benedek János.* Politizálás az iskolában. Magy. Pædag. 159—161. 1.
- Bittenbinder Miklós.* Inkompatibilitások a tanárvilágban. Magy. Pædag. 54—59. 1.
- Bott Ferenc.* A züllesnek indult gyermek a proletárállamban. Néptan. Lapja 20. sz.
- Brodszky, Nadja.* Kommunistische Pädagogik. P. Lloyd 86. regg. sz.
- Aus der Tätigkeit des Volkskommissariat für Unterrichtswesen. P. Lloyd 90. regg. sz.
- Budaváry László.* Ifjúsági egyesületek. Néptanít. Lapja 36., 37. sz.
- A magyar nemzet egyénisége. Néptanít. Lapja 38—44. sz. (A nemzetet a mi ideáljaink szerint kell nevelni.)
- Csákány Sándor.* A valláserkölcösös nevelés-nemzeti ügy. Jövönk 6. sz. és Veszpr. Hirl. 14. sz.
- Csige Varga Antal.* A közoktatás kulturális és nemzeti feladatai. Debrecen, 1918. — Ism. Barcsai Károly. Nevelés 36. évf. 5., 6. sz. — Horváth K. Polgáris. Közl. 3., 4. sz.
- Csóka Lajos.* Az intelligencia feladata. Nemzetnevelés 4. sz.
- Custos.* No quid nimis. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 149—151. 1. (Az iskola belső rendjének és fegyelmének visszaállítása.)
- Czakó Elemér.* Közggyűjteményeink a népművelés szolgálatában. Uránia 1—3. 1. — Ism. m. Élet 13. sz.
- Czibor János.* Milyen kulturális reformok által biztosíthatjuk a forradalom vívmányait? Nemz. Kultura 10., 11. sz.
- Dénes Lajos.* Új iskolát. Világ 4. sz.
- Domokos, Frau Ladislaus.* Beschäftigung der einführenden Phantasie im Aufsatzunterricht. A Gyermek 129—132. 1.
- Ember Jenő.* A koncentráció. Néptanít. Lapja 12—14. sz.
- Az alaki és tárgyi képzés új céljai. Néptanítók Lapja 17. sz.
- Erényi, Gustav.* Die Ästhetik der Schule. P. Lloyd 170. regg. sz.
- Ernst Sándor.* A kereszténység és az új világ. Kath. Tanítónők Lapja 3—6. 1.
- F. A. Van-e* szükség humanisztikus oktatásra? Nemzetnevelés 5. sz.
- Fekete József.* A falu s magyar nemzeti élet. Népt. Lapja 31., 32. sz.
- Festetics Pálné gr.* A nemzeti nevelés behatódóbbá tétele. Nemzetnevelés 5. sz.
- Fináczy Ernő.* A középiskolák egységes jogosítása. Magyar Pædag. 1—9. 1.
- Fleischer Lipót.* Az orthodox iskola válsága. Zsidó Szemle 2. sz.
- Focker László és Szondi Lipót.* A szellemi képességek korrelációi gyermekeken és kisműveltségű felnőtt egyéneken. A Gyermek 199—209. 1.
- Fodor Ferenc.* Nemzeti nevelést a felnőtteknek. Szózat 22. sz.
- Fodor Márk.* Szaktanácskozmány a gyermekek szórakoztatásáról 1919. február 26. és március 5. A Gyermek 99—107. 1.
- Foerster, Fr. W.* Erziehung und Selbsterziehung. 1917. — Ism. Tóth Tihamér. Kath. Szemle 89—91. 1.
- Politische Ethik und politische Pädagogik. 3. Aufl. 1918. — Ism. Giesswein Sándor. Kath. Szemle 457—462. 1.
- Fogarasi Béla.* Kommunista politika — kommunista kultúra. — elő-

- előadásai a tanítók előadóképző tanfolyamán. Budapest, 1919. Közokt. népbiztos. (8-r. 77 l.) 3 K.
- Frank Antal.* Nemzetnevelés. Néptanít. Lapja 33—35. sz.
- Freund Bernát.* A tanító etikája. Beregm. Tanügy 1., 2. sz.
- Giesswein Sándor.* Nemzeti szellem és emberiség a nevelésben. Nemzetnevelés 2. sz.
- A pacifista nevelésről. Jövönk 1. sz.
- Gombos Ferenc.* Ifjúságunk önképzése. Magy. Naptár 1919. 47—49. 1.
- Gonda Béla ifj.* Jó modor, jó társaság. Az uri elegáns élet művésze. 1919. — Ism. Berta Ilona. Nemz. Nőnevelés 48. 1.
- Gyermekek és ifjak szórakoztatása.* A Gyermek 236—238. 1.
- H. Religio* depopulata. Kath. Tanítónők Lapja 31—34. 1.
- Haid Ferenc.* Néhány gondolat az iskolaév elején... Sümegi Ujs. 10. sz. (Az ifjúságot a munka szeretetére tanítsuk.)
- Az ifjúságnak takarékosagra való nevelése. Sümegi Ujs. 11. sz.
- Hajnöci R. József.* A gyermektanulmányok abc-je. Nemzetvédelem I. köt. 122—125. 1.
- Halász Arnold.* Demokrácia az iskolában. Néptanít. Lapja 5—6. sz.
- Hazafias és nemzetközi nevelés. Néptanít. Lapja 18—19. sz.
- A cselekvő oktatás. Néptanít. Lapja 24—25. sz.
- Kapitalista és kommunista iskola. Néptanít. Lapja 17. sz.
- Hankovics Ödönné.* Szociális nevelés. Kisdiednevelés 2. sz.
- Hetényi Gyula.* Ifjúságunk jövője. Religio 95—102., 159—175. 1.
- Hüllmann.* Gesetzbüchlein für christliche Eltern. — Ism. Szabó Irma. Kath. Tanítónők Lapja 14—20. 1.
- Hugo Victor* parlamenti beszéde a tanítás szabadságáról. Ford. Ignis. Néptanít. Lapja 8., 9. sz.
- Huszár Károly.* Szózat a magyar tanítókhöz. Népt. Lapja 31—32. sz.
- A keresztény kultúra iránya. Nemzetnevelés 3. sz.
- Idealista.* Összintézet. 1. Kosztostartás. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 133—136. 1. 2. Internátusok. U. o. 27. évf. 167—169. 1.
- Az ifjúsági olvasótermek célja és feladata. Néptanít. Lapja 45—52. sz. (Roderburg A. a Neue Bahnenben megjelent cikkének ismeretése.)
- Illés Dezső.* Valláserkölcösös nevelés elméletben és gyakorlatban. Veszpr. Hirl. 18. sz.
- Imre Sándor.* Magyar politika — magyar nevelés. Szózat 18. sz.
- Mi a nemzetnevelés. Beszéd. Budapest, 1919. Lampel R. (8-r. 24 l.) 3 korona. — Megjelent a Néptanít. Lapja 38—44. sz. ban is.
- Térjünk vissza Széchenyihez! Néptanít. Lapja 31—32. sz.
- K. Az érettségi.* (Levél az ifjúsághoz.) Délmagyarország 55. sz.
- Kármán Elemér.* A tanítóság és az erkölcsi romlásnak indult gyermekek. Néptanítók Lapja 8—11. sz.
- Az erkölcsileg fogyatékosok javító és nevelő-intézeteinek pedagógiai reformja. A Gyermek 88—98. 1.
- Káth József.* A keresztény tanítóság jövője. Jövönk 2. sz.
- Keleti Márton.* A szülő és a serdülő gyermek. A nevelés eszközei. Érdekes Ujság 30. sz.
- Keszler Károly.* Új korszak felé. Magy. Tanítóképző 51—54. 1.
- Kf. Annexiós* pedagógia. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 144. 1.

- Kf. Az új tankönyvek ügye. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 193. 1.
 — Tanítási impulzus kedvezőtlen viszonyok között. Magyar Pædag. 52—54. 1.
 Kohányi Rezső. A pacifizmus (békemozgalom) és az iskola. Népközl. Közl. 35. évf. 3. sz.
 Kontor Lajos. Magaviselet, szorgalom. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 75—77. 1. (A keresk. iskolai tanuló bizonyítványába osztályozásul beveendő: a becsületesség és élelmesség.)
 — Egyről-másról. (A magánvizsgálatokról. — Iskolákat és ne szellemi tornaórákat.) Keresk. Szakoktatás 27. évf. 92—94. 1.
 Kovács Alajos. A nemzeti szellemű köznevelés. Nemzetnevelés 4. sz.
 Kocsán Károly. A tanító: példakép. Nemzetnevelés 3. sz.
 Körösi Henrik. Hazafias nevelés. Néptanít. Lapja 36—37. sz.
 Kremsier Irma. Változások az Új Iskolában. A Gyermekek 63—66. 1.
 — Willenstypen 9—10-jähriger Kinder. A Gyermekek 124—129. 1.
 Kun Béla. A proletárdiktatura és a tanítóság. — előadása a tanítók előadóképző tanfolyamán. Budapest, 1919. Közokt. népbiztos. (8-r. 12. 1.)
 Laurentzi Vilmos. Programkérdések. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 165—167. 1. (Az új eszmévilág átültetéséről.)
 Lengyel János. Antiszocialista-e a vallás-erkölcsös nevelés? Nemzetnevelés 1. sz.
 Lovász Márton. A közoktatásügyi népkormány szózata a magyar nevelőkhöz. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 147—149. 1.
 Malik Béláné. A felebaráti szeretet. Kisdiednevelés 3. sz.
 Manifesztáció a vallás-erkölcsi nevelés mellett. Sárosp. Ref. Lapok 2—3. sz.
 Martos Agostné. A gyermekek szórakoztatása. Nemzetnevelés 5. sz.
 Máthé József. Reminiscenciák a falusi életből. Népt. Lapja 33—35. sz.
 Medreczky István. A rendkívüli tárgyak tanítása és díjazása. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 119. 1.
 Migray József. Szocializmus és népközl. Közl. 52. évf. 119. 1.
 — Az oktatásügy reformjának alapkérdései. (Táltos-könyvtár. 5—7.) Budapest, 1919. Táltos. (8-r. 127. 1.) 6 K. — Ism. Ember Jenő. Népt. Lapja 10—11. sz.
 Mihály Zoltán. A tanítás társadalmi munkája. Család és Iskola 1., 2. sz.
 Miklóssy István. Nemzetnevelés. Szociálpedagógiai tanulmány. Budapest, 1919. Szt. Istv. Társ. (8-r. 82. 1.) 10 K.
 Milyen hatást gyakorolt a forradalom a nép lelkére s mit vár ez attól? Sebestyén Dezső. Földes Elek. Népközl. Közl. 35. évf. 2. sz. Kerékgyártó Mihály. Szabó Lajos. U. o. 35. évf. 3. sz.
 Mitrovics Gyula. Az egyéni nevelés főbb szempontjai. 1917. — Ism. G. A Gyermekek 229—231. 1.
 Monory-Kovács Ferenc. A Karácsony pedagógiája. Nemzetnevelés 5. sz.
 N. A neveléstudomány a magyar egyetemeken. M. Pædag. 163. 1.
 Nagy Dénes. A szociológiai műveltség fontossága a pedagógiában. Husz. Század 40. köt. 143—146. 1.
 Nagy László. A kölcsönös egymásrahatás törvénye a gyermek lelki fejlődésében. A Gyermekek 1—52. 1. Németül. U. o. 249—268. 1. Angolul. U. o. 271. 1.
 Nánay Béla. A békés tanítás alapvonalai. Magyar Pædag. 23—36. 1.

- Neményi Imre. Nemzeti kultúránk jövő útjai. Bud. Szemle 180. köt. 67—105. 1.
 Nemessé M. Márta. A tartalmas kérdések kora. A Gyermekek 138—187. 1.
 Nemzetnevelés a népiskolában. (Huszár Károly körrendelete.) Néptanít. Lapja 31—32. sz.
 A nevelés mint nemzeti probléma. Néptanítók Lapja 38—44. sz. (Eaton-nak az Educational Review-ben megjelent elmefuttatása ismertetve.)
 A nevelés a szociális haladás szolgálatában. (Finney cikkének [Educational Review] ismertetése.) Néptanít. Lapja 45—52. sz.
 Oktatás és nevelés. Bud. Hirl. 125. sz. (Vezércikk.) (Az elme és a jellem képzése, az akaraterő fokozása, az önmegtagadás és fegyelmezés erősítése, kell, hogy az iskola célja legyen.)
 Az olvasókönyvek revíziója. Néptanít. Lapja 7. sz.
 Orel Géza. Szociális reformok iskoláinkban. 2. kiad. Bpest, 1919. Lampel R. (8-r. 32. 1.) 2 K 50 f. — Ism. Angyal János. Magyar Pædag. 152. 1. — Fenyves Béla. Husz. Század 40. köt. 245. 1. — Szóts Gyula. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 174. 1. — Dörfler Janka. Nemz. Nőnevelés 49. 1.
 Pápaszem. Tankönyvmonopolium. Jövönk 4. sz.
 Pedagógus. Elvi harc. Nemzetnevelés 3. sz.
 Radványi Sándor, ifj. Néhány szó a gyermek egyéniségéről. Jövönk 6. sz.
 A régi és az új iskola. A népközl. Közl. 52. évf. 119. 1.
 munka és játékközösség a gyermeknevelésben. Budapest, 1919. Közokt. népbiztos. (8-r. 8. 1.) 40 fill.
 Rónai Sámuel. Az új polgári iskolai tanterv és a felső kereskedelmi iskola. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 44—46. 1.
 S—a. Az új tandíj szabályzat. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 13. 1. — Fürst Aladár. Megjegyzések az új tandíj-rendeletekhez. U. o. 75—78. 1.
 Sárközy Istvánné. Értelmi szemléltetés és eszközei. (Az olvasmányok szemléltető szerepe.) Néptanít. Lapja 12—14. sz.
 — Szemléltető oktatás. (Mese és vers.) Néptanítók Lapja 18—19., 22—23. sz.
 Schullheisz-Emil (ifj. devecseri). Jellemfejlés. Ifjú Magyarország 1—2. sz.
 Seidl Sándor. Új közoktatás. Polgárisk. Közl. 1., 2. sz.
 — Felső oktatás. Polgárisk. Közl. 3., 4. sz.
 Somogyi Géza. A jövő nemzedék nevelése. Kispeszt, Fischhof-ny. (8-r. 15. 1.)
 — Néhány észrevétel a „Demokratikus nevelés szervezése” című cikkre. Magyar Pædag. 134—137. 1.
 Szelenyi Ödön. Demokrácia és nevelés. Nevelés 36. évf. 1., 2. sz.
 Szerényi Nándor. A VMOSz. kulturprogramja. Nemz. Kultura 7. sz.
 Szitnyai Elek. Életfilozófia és nevelés. Magyar Pædag. 10—23. 1.
 Takács Emilné. Hazaszeretetre való nevelés. Nemzetnevelés 3. sz.
 Tanterv a háború- okozta mulasztások pótlására. Néptanítók Lapja 38—52. sz.
 Tarján Ferenc. A nagyvárosi szegény gyermekek megmentéséről. A gyermeknyaraltatás problémája. Függelék: Vezérfonal a gyer-

- mekek gondozásával megbízott vezetők és felügyelők részére. Budapest, 1919. Pátia. (8-r. 62, 1 l.) 6 K.
- Thierry, Albert.* L'homme en proie aux enfants. 1913. — *Ism. Petrich Béla.* Magy. Pædag. 150—152. l.
- Tóth Irma.* Megújulás. Család és Iskola 1., 2. sz. (A családi életnek és a népoktatásnak reformálása a legsürgősebb feladat.)
- Tóth Tihamér.* Lerongyolódott ifjúságunk. Kath. Szemle 117—134. l.
- Az iskolák laicizálása. (Nevelés — Isten nélkül?) Kath. Szemle 296—314. l.
- tzky.* Iskolamulasztások. Nemzetnevelés 1. sz.
- Varga Jenő.* A magyar néptanító hivatása. Székfoglaló értekezés. Debrecen, 1919. Városi ny. (8-r. 16 l.) 1 K.
- Végh József.* Népművelési és oktatási intézményeink. Kisdiednevelés 3. sz.
- Weber E.* Több lelkesület! Kath. Tanítónők Lapja 74—78. l.
- Z. E. A.* fegyelem. Jövönk 3. sz.
- (za.) Az iskola csődje. Jövönk 5. sz.
- Zibolen Endre.* A tanító. Jövönk 4. sz.
- Zigány Zoltán.* Új módszerek. Néptanít. Lapja 3. sz.

2. Módszertan.

Ének és zene.

- Bloch József.* A hegedűjáték és tanítási módszere. (Methodika.) 3. javított és bővített kiadás. Budapest, 1919. Rny. (8-r. XV, 418 l.) 50 K.
- Halmi Gyuláné.* Tanítsunk hazafias dalokat! Kath. Tanítónők Lapja 43. l.
- Heinz-Hornik.* Általános iskolai nevelés útmedrében haladó indirekt zenetanítás. Szemléltető akusztikus módszer a zene alapismereteinek rendszeres nevelésénél. Vezérfonal a «H. H.-féle lecke-füzet a kottaismeret, kottafírás és ütemérzék elsajátítására» című művéhez. Budapest, 1919. Pesti könyvny. r.-t. (8-r. 31 l.)
- Molnár Géza.* A zene a szocialista társadalomban. Budapest, 1919. Közokt. népbiztosság. (8-r. 23 l.) 2 K.
- Révész, Géza.* Erwin Nyiregyházi. Psychologische Analyse eines musikalisch hervorragenden Kindes. 1916. — *Ism. ma.* A Gyermekek 227—229. l.

Írás-olvasás.

- Dénes Sándor, Vikár Kálmán és Abonyi Ármán.* A fogalmazás tanításának vezérkönyve. Az elemi iskolák összes osztályainak feldolgozott anyaga a gyermek eredeti dolgozataival és rajzaival. Előszóval ellátta Weszely Ödön. Budapest, 1919. Liptsey K. (8-r. 159 l.) — *Ism. B. K.* Nevelés 36. évf. 3., 4. sz.
- Ember Jenő.* A fogalmazás-tanítás. Néptanít. Lapja 20. sz.
- Olvasmányok tárgyalása az elemi iskolában.* Budapest, 1919. Székesfőv. ny. (8-r. 6 l.)
- Sárközy Istvánné.* Fogalmazás tanítása a II. osztályban. Néptanítók Lapja 24—25. sz.
- Szöllősiné Szántó Erzsébet.* Fogalmazás tanítása az elemi iskolában.

- Néptanít. Lapja* 26—28. sz. — *Ember Jenő.* Még egyszer a fogalmazás tanításáról. U. o. 29., 30. sz.
- Várady Aurél.* Az írás-olvasás tanítása. Nevelés 36. évf. 5., 6. sz.

Könyvtitel.

- Bún Samu.* A könyvtiteltan metódikájáról. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 169—171. l.
- Wirkler István.* A könyvtiteltan metódikájáról. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 116—120. l.

Latin.

- Custos.* Miniszteri rendelet a latin és magyar nyelvi érettségi dolgozatokról. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 12. l.

Magyar nyelv.

- Szöllősiné Szántó Erzsébet.* Nem volt játékom. (Szép Ernő költeményének tárgyalása az elemi iskola IV—VI. osztályában.) Néptanít. Lapja 21. sz.
- Urhegyi Lajos.* A Hymnusz. Néptanít. Lapja 36., 37. sz.
- Weszely Ödön.* A magyar nyelvi oktatás vezérkönyve. 1918. — *Ism. Szöllősiné Szántó Erzsébet.* Néptanít. Lapja 3. sz. — Lásd «latin» alatt *Custos* cikkét.

Mennyiségtan.

- Kilián Zoltán.* A mennyiségtani dolgozatok pedagógiai értéke. Magy. Pædag. 145—148. l.
- Marosi Géza.* A kereskedelmi számtan anyagának elrendezéséről és egyebekről. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 136—138. l.

Modern nyelvek.

- (Angol.) *Rózsa Dezső.* Az angol nyelv tananyaga a kereskedelmi iskolákban. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 41—44. l.
- (Héber.) *Feleki Béla.* A héber nyelv a zsidó gimnáziumban. Mult és Jövő. Nov. 1.
- Venetianer Lajos.* A héberoktatás a községi elemi iskolában. Izr. Tanügyi Értes. 1—2. sz.

Rajz.

- Pálos Ede.* A múlt század eleji rajztanításról. Rajzoktatás 1., 2. sz.
- A rajzolás értéke. Rajzoktatás 1., 2. sz.

Természettudományok.

- Alexy Anna.* A mészke. Geológiai tanítás-vázlat az elemi iskola VI. osztályában. Néptanít. Lapja 12—14. sz.
- Ember Jenő.* Geológiai elemek a népiskolában. Népt. Lapja 24—25. sz.
- Kákósy Ödön.* Célszerűség vagy okszerűség? Néptanít. Lapja 1. sz. (A természettudományi tárgyak tanításáról.)

- Kákonyi Ödön.* A természettudományi oktatás módszere. Népt. Lapja 4. sz.
- Kf.* A vegytan jövője a középiskolákban. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 63. 1.
- Schwarcz János.* A rendszer és a túlterhelés. Néptanít. Lapja 2. sz. (A természettudományi oktatás céljáról.)
- Szöllősiné Szántó Erzsébet.* A köszén. (Mintalecke természetrajzból az elemi iskola VI. oszt. számára.) Néptanít. Lapja 10—11. sz.
- A színképelemzés. (Mintalecke a természettanból az elemi iskola VI. oszt. számára.) Néptanít. Lapja 7. sz.
- Tóbi József.* Háborús tanulságok a kémia tanításánál. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 72—75. 1.

Történelem.

- Bresztovszky Vilma.* Bevezető leckék a történelem tanításához. Az elemi-, a polgári és a középiskolák alsó osztályai számára. Népt. Lapja 17. sz. melléklet III—VII. 1.
- Giesswein Sándor.* A történelmi oktatás a nemzetek szövetsége szolgálatában. Magy. Pædag. 115—119. 1.
- Kallós Ede.* Leckék az ó-kor történetéből. (Keleti népek, görögök, rómaiak.) Néptanítók Lapja 17. sz. melléklete VIII—XIV. 1., 20. sz. melléklet III—VIII. 1.
- Kf.* Új irányelvek a történelem tanításában. Magy. Pædag. 162. 1.
- Kirczné Takács Mária.* Leckék a magyar történelem tanításához. Néptanít. Lapja 17. sz. melléklet XXVII—XXXII. 1., 20. sz. melléklet XIX—XXIV. 1., 26. sz. melléklet XXIII—XXVII. 1.
- Révay József.* Leckék az ó-kor történetéből. Néptanít. Lapja 26. sz. melléklete III—IX. 1.
- Szent István.* Néptanít. Lapja 5—6. sz. — *Arbiter.* Szent István király mint többtermelő a «Néptanítók Lapja»-ban. Jövők 6. sz.
- A történelem tanításának reformja. Néptanít. Lapja 45—52. sz. (Oswald Karuth Neue Bahnen-ben megjelent cikkének ismertetése.)
- Zigány Zoltán.* Társadalomtudományi ismeretek. Néptanítók Lapja 22—28. sz.

Vallás.

- Czechner Irma.* Állásfoglalás a vallásoktatás mellett. Kath. Tanítónők Lapja 6—8. 1.
- Horváth Kálmán.* A vallástanítás problémája. Lelkészegyesület 16. sz. Irányelvek az állami vallásoktatás számára. Sárosp. Ref. Lapok 10—11. sz.
- Iskola és vallástanítás. Magy. Kultura 69—71. 1. (Reinhold Gusztáv bécsi tanár cikkének egy részlete.)
- Kerényi Alajosné.* A gyermeknevelés és iskolai vallásoktatás. Veszpr. Hirl. 3. sz.
- Ik.* Az iskolai vallásoktatás. Sárosp. Ref. Lapok 8—9. sz.
- Lövinger Adolf.* Kötelező hitoktatás. Zsidó Szemle 7. sz.
- Prohászka Ottokár.* Vallásoktatás és modern szabadság. Alkotmány 56. sz.
- Sztrokay Kálmán.* Mért nincs helye a vallásnak az iskolában. Budapest, 1919. Közokt. népbiztos. (8-r. 15 l.) 60 fill.
- Tiefenthaler József.* A vallásoktatás szükségessége. Alkotmány 65. sz.

- Tser. Magánügy-e a vallás?* Kath. Tanítónők Lapja 51—60. 1.
- A vallásoktatás az iskolában. (Kunfi miniszter nyilatkozata.) Alkotmány 25. sz.
- Zigány Zoltán.* A vallásoktatás problémái. Néptanít. Lapja 5—14. sz.

3. Iskolai törvényhozás, szervezet, felügyelet.

- B.* Elavult intézmények. Jövők 6. sz. (A gondnokság és iskolaszékről.)
- b. j.* Az egyetem autonómiaja és reformja. Jogállam 231—236. 1.
- Bakács István.* Új világ. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 149—157. 1.
- Balla Sándor.* Népoktatásügyünk reformja. (A polgári iskola, mint népoktatásunk gerince.) Tolnamegy. Tanügy 3., 4. sz.
- Csulak Lajos.* Átszervezik a kultuszminisztériumot. N. Kultura 3., 4. sz.
- Dénes Lajos.* Az iskola a forradalom útján. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 217—219. 1.
- Dick Károly.* Ki legyen az igazgató? Jövők 3. sz.
- Diósy Béla dr., Haraszti Emil dr., Kern Aurél.* A nemzeti zenedíj-szervezése. Reformjavaslat az intézet államosítása tárgyában. Budapest, Stephaneum, 1919. (8-r. 23 l.)
- Az egyetem reformja. Jászi Oszkár nyilatkozata. Világ 33. sz.
- Gaal Mózes.* A középiskolai tanárság és a magyar népköztársaság. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 113—116. 1.
- Gockler Lajos.* Törvényjavaslat a tanügyi tisztviselők szolgálati viszonyainak szabályozására. Nemz. Kultura 1., 3., 4., 7—9. sz.
- Gulyás József.* Az iskolák államosítása. Sárosp. Ref. Lapok 10—11. sz.
- Gy. Gy.* Az új világ iskolája. Pápai Hirlap 15. sz.
- Hauer Bertalan.* A zsidó iskolák átszervezése. Zsidó Szemle 8. sz.
- Az iskolalátogatók. Nemzetnevelés 2. sz.
- Jeszenskyné T. Irén.* Kiáltó szó. Polgárisk. Közl. 3., 4. sz. (A kinevezett igazgatói állás megszüntetéséről.)
- Kováts Alajos.* Az új magyar közoktatás szervezete. Jövők 3—5. sz.
- A középiskola reformja. (A magy. gyermektanulm. társ. nézete.) A Gyermek 245—247. 1.
- Krüger Aladár.* A vallás- és közoktatásügyi minisztérium kettészakítása. Magy. Kultura 1., 2. sz. 7—9. 1.
- L. Z.* A felső kereskedelmi iskolák fejlődése. M. Pædag. 120—133. 1.
- Lados József.* A nyolcosztályú népiskola. Néptanít. Lapja 31—32. sz.
- M. K.* Reformok. Tolnamegy. Tanügy 2—4. sz. — J. R. Hozzászólás. U. o. 4. sz. — M. K. A tanfelügyelők ügye. U. o. 5. sz.
- A Magyarországi Tanítók Szakszervezete kulturprogramjának főbb tételei. (Kivonat.) Magy. Tanítóképző 11—13. 1.
- Mannheim Izsák.* Az orthodox iskola kérdéséhez. Zsidó Szemle 4. sz.
- Marczinkó Ferenc.* A tankerületek új beosztása. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 6—9. 1.
- Markó Miklós.* Egerbe a kolozsvári vagy a pozsonyi egyetemet. Orsz.-Világ 3. sz.
- Miklóssy István.* Iskolareformunk kérdéséhez. Jövők 1. sz.
- Nagy László.* A magyar közoktatás reformtervezete. A Gyermek 210—220. 1.
- Padányi Andor.* Reformok. Tolnamegy. Tanügy 1. sz. — y. Hozzászólás. U. o. 6. sz.

- Padányi Andor.* Önkormányzat a népoktatásban. Tolnam. Tanügy 2. sz.
Pápaszem. Budapest közoktatásügye. Nemzetnevelés 1. sz.
Patay Pál. Mi lesz református iskoláinkkal? Prot. Egyh. Isk. Lap 1. sz.
 A polgári iskolai tanárok reformtervezetének kivonata. Magy. Tanítóképző 14. 1.
 r. A középiskola a szocialista tanítók kultúrprogramjában. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 192. 1.
Reich Manó. Egyesült erővel. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 67—72. 1. (Az iskolai szervezkedésről.)
Richtmann Mózes. A rabbiszeminárium válsága. Zsidó Szemle 4., 5., 7. sz. — Jobbágy Jenő. A rabbiszeminárium megnyilatkozott. U. o. 4. sz.
Ries Ferenc. A nevelő munkásoknak egységes szervezetbe való tömörítése. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 116—117. 1.
Schneller István. A kolozsvári országos tanárképző-intézet gyakorló középiskolájának tanszervezetére és tantervére vonatkozó javaslat. (Kolozsvári orsz. tanárképző-int. gyakorló középiskolájának 1917/18. beszámolója 1—153. 1.)
Sebesta Ottó. Igazgatók választása. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 113—116. 1.
Serényi Antal. A tanügy dualizmusa. Nemz. Kultura 2. sz.
Simkó József. A szociáldemokrácia és a közoktatás. Budapest, Népszava. (8-r. 26 1.) 2 K 20 f.
 A szabadoktatás reformja. (Előadók kiképzése.) Bud. Hirl. 108. sz.
Széky. Iskola és politika. Nemz. Kultura 5. sz.
Szerényi Nándor. Nevelő munkások. Nemz. Kultura 6. sz.
 A tanári státuszrendezés. Nemzetnevelés 3. sz.
Wolke Géza. Közoktatásunk általános reformja. Jász-Nagykun-Szolnok vm. Népművelés XII. 7—10. sz.
Zigány Zoltán. A közoktatás munkaprogramja. Néptanítók Lapja 22—23. sz.

4. Tanító- és tanárképzés.

a) Tanítóképzés.

- Dékány Mihály.* A magyar tanítóképzés fontossága. Magy. Tanítóképző 49—51. 1.
Frank Antal és Dékány Mihály. A tanítóképzőintézet és a népiskola kapcsolata. Magy. Tanítóképző 58—63. 1.
Kis-Erős Ferenc. A vallásos és nemzeti érzés ápolásának kérdése a tanítóképzőintézetekben. Magy. Tanítóképző 55—58. 1.
 — A kommunizmus és a tanítóképző-intézetek. Magy. Tanítóképző 67—70. 1.
Kováts Alajos. Feladataink a tanítóképzés terén. M. Pæd. 154—159. 1.
 A lévai áll. el. tanárképző-intézet tanári karának kívánságai. Magy. Tanítóképző 16—18. 1.
Méhes Endre. Pedagógiai szeminárium Szolnokon. Nemzetnevelés 4. sz.
Nagy Endre. «A tanítók átképzése.» Hogyan «vizsgáztassuk» a tanítókat? Népszava 179. sz.
 s. Az «egységesség» jegyében. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 155. 1. (Egységes tanító- és tanárképzésről.)

A tanítóképzés ügye a proletárdiktatura idejében. Magy. Tanítóképző 63—67. 1.
 Tanítóképzésünk ujjaszervezésének kérdése. Magy. Tanítóképző 1—11. 1.

b) Tanárképzés.

Raith Tivadar. A tanárképzés reformja. «Probléma» 1. sz.

5. Testi nevelés.

- Bodó János.* Erősödjünk! Az iskolai és iskolán kívüli ifjúság testi, szellemi és erkölcsi nevelése. Szeged, 1919. Juhász ny. (Bp. Toldi.) (8-r. 30 1.) 5 K.
Dalmady Zoltán. A testnevelés fajegészségügyi jelentősége. Nemzetvédelem I. köt. 53—55. 1.
Deutsch, Franz. Testi nevelés az iskolában. Nemz. Sport 6—9. sz.
Eckardt Elek. Reflexiók a harmadik Testnevelési Tanfolyam után. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 14—16. 1.
 G. Az iskolai tanulók vívásoktatásáról. Nemz. Sport 10. sz.
Hermann Imre. A testvizsgálat módszertani elvei. A Gyermekek 188—198. 1.

6. Kisdiednevelés.

- a. Az első református óvónőképző intézet. Magy. Naptár 1919. 38. 1.
Konkoly Jolán. Szilágyi Aranka. Hozzászólás a reformeszméhez. Kisdiednevelés 4. sz.
Kovács Krisztina. A kisdiednevelés és óvónőképzés reformja. Kisdiednevelés 3. sz.
Málik Béláné. Ujjaszervezés. Kisdiednevelés 4. sz.
Neumann Hilda. Az óvónő és a szocializmus. Kisdiednevelés 2. sz.
 — Az óvodai foglalkozások átreformálása. Kisdiednevelés 4. sz.
Pap Ilona. Óvónők a politikában. Kisdiednevelés 3. sz.
 — Az óvoda felügyelete. Kisdiednevelés 4. sz.
 — *Licsmam Ilona.* Hozzászólások a kis gyermekek nevelésének reformjához. Kisdiednevelés 3. sz.
Pösch Erzsébet. Hozzászólás a kisdiednevelés reformálásához. Kisdiednevelés 5. sz.
Szabolovszky István. A kisdiednevelés demokraciája. Kisdiednevelés 1. sz.
Végh József. A kis gyermekek nevelésének reformja. Kisdiednevelés 2. sz.

7. Nőnevelés.

- Bittenbinder Miklós.* A női intelligencia kérdése. Heymans után. Nemz. Nőnevelés 29—37. 1.
 H. A. A bolsevizmus és az Erzsébet-nőiskola. Nemz. Nőnevelés 38—44. 1.
Sehr Gusztávné. A nő munkája az autonómia keretén belül. Kath. Tanítónők Lapja 8—11. 1.

8. Szakoktatás.

- Buday Barna. Szakoktatásügyi kérdések. 1918. — Ism. Angyal János. Magy. Pædag. 50. l.
- Czárbusz Géza. Gazdaságtudomány a kereskedelmi tanárképzőn. — javaslat. Keresk. Szakokt. 27. évf. 6—8. l.
- Forbát Alfréd. Az építészoktatás reformja. Mérnökegy. Közl. 23—28. sz.
- Goldziher Károly. A biztosítási tudomány főiskolai oktatása. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 29—36. l.
- Ifjúságunk közgazdasági nevelése. Virradat 25. sz.
- Ipari munkások tömegnevelése. A magyar kereskedelemügyi miniszteriumnak 1918. évi december hó 27-én délután 5 órakor a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet helyiségében tartott szaktanácskozása. Budapest, 1919. Pesti könyvny. r.-t. (8-r. 19 l.) — Megjelent a «Munkásügyi Szemle» 1919. jan. számában is.
- A kertészeti szakoktatás. Néptan. Lapja 27—28. sz. Czapáry Bertalan válasza és a cikkíró viszonzválasza. U. o. 29—30. sz.
- Kner Imre. Ipari nevelés és iparművészet. Gyoma, 1919. Szerző. (8-r. 31 l.) — Ism. m. Élet 12. sz.
- Modern iparművészet és iparművészeti nevelés. Gyoma, 1919. Szerző. (8-r.) 3 K.
- Kotsis István. Javaslat a műgyetemi építészoktatás tanmenetének módosítására. Mérnökegy. Közl. 48—52. sz.
- 1—2. A kereskedelmi oktatás újjászervezése. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 163—165. l.
- László Béla. Iskolánkról — magunkról. Ker. Szakokt. 27. évf. 36—40. l.
- Laurentzi Vilmos. Kereskedelmi középiskola. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 50—54. l.
- Litván Sándor. Az alsófokú iparoktatás jövője. Nemz. Kultura 5. sz.
- Möller István. Az építészoktatás reformja. Mérnökegy. Közl. 10. sz.
- A nép gazdasági oktatásának reformja. Jövők 1. sz.
- Novák Sándor ifj. A kereskedelmi oktatás újjászervezése. Keresk. Szakoktatás 27. évf. 129—132. l.
- A kereskedelmi oktatás feladatai. Ker. Szakokt. 27. évf. 157—162. l.
- Pogány Mór. Az építészoktatás reformja. — előterjesztése az alkotó művészek és tudományos kutatók szövetségének szakosztálya és tanügyi bizottsága számára. Bpest, 1919. Athenæum. (4-r. 16 l.)
- Sajó Aladár. Munkatanítás, műhelyoktatás. Népt. Lapja 10., 11. sz.
- Sávolgy Ferenc. A népiskola és a gyógynövénytermelés. Népt. Lapja 22—23. sz.
- Schack Béla. Felső kereskedelmi iskoláink tanítástervének fejlődése. 1918. — Ism. Winker István. Keresk. Szakokt. 27. évf. 21—23. l.
- Szabolovszky István. Kertgazdaság az iskolában. Nemz. Kultura 7. sz.
- A tanonciskolák működésének szabályozása. Nemzetnevelés 1. sz.
- Zigány Zoltán. Gazdasági tanfolyamainkról. Néptanít. Lapja 8., 9. sz.
- A tanító és a többtermelés. Néptanít. Lapja 17—19. sz.

9. Gyógyító pedagógia.

- Bors Jolán. Gyermektanulmány és gyógyító pedagógia. Nevelés 36. évf. 3., 4. sz.

- Egyesületünk emlékirata. Magyar Siketnéma-Oktatás 12—21. l.
- Gányó Vilmos. A gyógypedagógiai szaktanácsról. Népt. Lapja 1. sz.
- Az «Izr. siketnémák országos intézete» helyzete a proletárdiktatúra alatt. Magy. Siketnéma-Oktatás 30—32. l.
- Váradi Zsigmond. A nagyothalló gyermek sorsa. A Gyermekek 67—79. l.
- Vértés O. József. Az ideges gyermekek intézetének reformja. A Gyermekek 79—87. l.
- Záborszky Árpád. A Siketnéma-intézeti Tanárok Országos Egyesületének története az 1918/19-iki forradalmak alatt. Bpest, 1920. Bethlen G. ny. (Melléklet a Magyar Siketnéma-Oktatás 1919. [XXI.] évfolyamához. (8-r. 51 l.)

10. Külföldi tanügy.

- Amerika és a nevelés kérdése. Néptanít. Lapja 45—52. sz.
- Az angol nevelés mai kérdései. Néptanít. Lapja 33—35. sz.
- Bajorország iskolaügye. Néptanít. Lapja 36., 37. sz.
- Börner, Wilhelm. Der Moralunterricht in Frankreich. Wien, 1910. — Ism. Rózsa Ede. Néptanít. Lapja 5—7., 12—14., 20. sz.
- Feldmann, Arthur. A vallásoktatás Afgliában és az Északamerikai Egyesült Államokban. Izr. Tanügyi Értes. 3., 4. sz.
- Halász Arnold. Ferrer szabadiskolái. Néptanít. Lapja 18—20. sz.
- Heilmayer, Ludwig. Der Moralunterricht in der französischen Laienschule. Kempten-München, 1918. — Ism. K. A. Husz. Század 40. köt. 301. l.
- Az indiai nevelés átalakításáról. Néptanít. Lapja 33—35. sz.
- k. Latin a porosz főreáliskolákban. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 15. l.
- k. A reform reál-gimnáziumok. U. o. 15. l.
- k. Német iskolaügy Kurlandban. U. o. 16. l.
- k. A bosnyák-hercegovinai középiskolai ifjúság rehabilitációja. U. o. 16. l.
- K. F. Az új irány az osztrák középiskolákban. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 219—222. l.
- kf. Az «új irány» a porosz középiskolákban. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 152—154. és 188—191. l.
- k. h. A földműveléssellem hatása a svéd népfőiskolákra. Népt. Lapja 36—37. sz.
- Orel Géza. Műhelyi nevelés Páris iskoláiban. 1914. — Ism. Szóts Gyula. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 174. l.
- Az oroszországi bolsevik iskolák. Néptanít. Lapja 38—44. sz. (Az Educational Review cikkének kivonatos ismertetése.)
- Az osztrák népoktatás jubileuma. Néptanít. Lapja 26. sz.
- Rózsa Ede. Az amerikai gyermekközétársaság keletkezése. Néptanítók Lapja 2—4. sz.
- Schreuder, A. K. Das niederländische Museum für Eltern n. Erzieher und seine pädagogische Abteilung. — Ism. k. A Gyermekek 231—233. l.
- Sz. F. A művészeti iskolák reformja Németországban. M. Iparművészet 95—99. l.
- Szűcs Jenő ifj. Az erkölcs-oktatás külföldön. Népt. Lapja 12—14. sz.
- A tanárképző újjászervezése Ausztriában és Németországban. Néptan. Lapja 45—52. sz.

Az új angol közoktatási törvény. Néptanít. Lapja 12—14. sz.
Veress Endre. A németországi középiskola jövőndő nemzeti irányzata.
 Tanáregyl. Közl. 52. évf. 107—109. l.

11. Neveléstörténet.

Barcsai Károly. Eötvös József báró. Nevelés 36. évf. 1—4. sz.
Bartha Pál. Nagy László. Nemz. Kultura 2., 3. sz.
Barts Gyula. Perjéssy Lajos. (1855—1918.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 95. l.
A budapesti királyi magyar tudomány-egyetem MCMXVI—MCMXVII. tanévi története függelékkel. (Acta reg. scient. Universitatis Hung. Budapestinensis. Anni MDCCCXVIII—MDCCCXIX. Fasc. I.) Budapest, tud. egyet. ny. 1919. (8-r. 325 l.)
Budaváry László. A magyar iskola multja és jövője. Jövönk 1. sz.
é. Fodor Gyula. (1866—1918.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 133. l.
Fináczy Ernő. A renaissancekori nevelés története. Vezérfonal egyetemi előadásokhoz. Budapest, 1919. Hornyánszky V. (8-r. VI, 289 l.) 40 K. — Ism. Teveli Mihály. M. Pædag. 148—150. l.
 — Négy hónap a magyar közoktatás történetéből. Magy. Pædag. 92—114. l.
H. Gy. Christine de Pisan. (Helene Riesch nyomán.) Kath. Tanítónők Lapja 60—64. l.
Häfele, Gallus. «Franz von Retz.» Ein Beitrag zur Gelehrten-geschichte des Dominikanerordens und der Wiener Universität am Ausgange des Mittelalters. 1918. — Ism. Stöhr G. János. Kath. Szemle 464—466. l.
Halász, Arnold. A cselekvő oktatás multjából. Népt. Lapja 22—23. sz.
Hegyi Oszkár. Jubilál a kertészeti tanintézet. Orsz.-Világ 10. sz.
Herrmann Antal. Cházár András hagyományának kultusza. Magy. Siketnéma-Oktatás 24—28. l.
Jacobi R. Victor. Turchányi Gyula. 1846—1918. Család és Iskola 1., 2. sz.
Janicsék József. Szilasy Hermin. (1885—1918.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 96. l.
 Jelentés a Közoktatásügyi Népbiztosság működéséről. Budapest, 1919. június havában. Budapest, Pesti könyvny. (8-r. 40 l.)
 Jelentés a közoktatásügyi népbiztosság működéséről. Népt. Lapja 26. sz.
Karl János. Zsitvay János. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 211. l.
Kempf József. Váczy János dr. (1859. dec. 3—1918. aug. 1.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 93—95. l.
 lt—j. A debreceni egyetem felavatása. Debreceni Képes Kalend. VI—XVI. l.
Matusik István. Abaffy Béla. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 135. l.
 Mi történt az Erzsébet-nőiskolában a kommunizmus alatt? (Berzeviczy Gizella szomorú históriája.) Gondolat 6. sz.
Paál Jób. A vágyhelyi főreáliskola pusztulása. Egyenlőség 7. sz.
Pártos Ferenc. Plató filozófiája és korunk pedagógiája. Nemz. Kultura 5. sz.
Pataki Jákó. Bartal Kornél dr. (1881. márc. 19—1918. okt. 14.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 210. l.

Pestalozzi mint tanfelügyelő. Néptanít. Lapja 5—6. sz.
R. F. Vajticzky Emánuel dr. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 134. l.
R. F. László Pál. U. o. 135. l.
Rátkai Károly. A hajduszoboszlói partikuláris iskola története. — Ism. Kristóf György. M. Pædag. 51. l.
S. K. Odor Emilia. (Egy nagy magyar nőnevelő.) M. Figyelő II. 66—68. l.
Sajó Sándor. Szentesy Mihály. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 212. l.
Sebestyén, Karl. Josef Bánóczi. P. Lloyd 152. esti sz.
Seltmann Rezső. Leckék a feudális társadalmi rend történetéből. Néptanít. Lapja 17. sz. melléklet XV—XX. l., 20. sz. VIII—XIII l., 26. sz. melléklete X—XV. l.
Sretvitzer Lajos. A forradalom rombolásai az iskolai életben. Néptan. Lapja 33—35. sz.
Sz. Gy. Máthé György. 1860—1918. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 209. l.
Sz. H. Bokor Ármin. (1878—1918.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 49. l.
Szelényi Ödön. A német egyetemek hatása a magyar tanulókra. M. Pædag. 45—50. l. (Petz Lipót [1794—1840] lelkesztanár pedagógiai nézeteit ismerteti.)
 — A neveléstörténet korszakai. Nevelés 36. évf. 5., 6. sz.
Szombathi János. A sárospataki főiskola története. Latinul írta — Magyarra fordította Gulyás József. A fordítást átvizsgálta, javított és jegyzetekkel bővítette Szinyei Gerzson. Sárospatak, 1919. Ref. főisk. ny. (8-r. 258, 2 l.)
Varjas Sándorné. Leckék az újkori kapitalizmus s a bér munkásság korából. Néptanít. Lapja 17. sz. melléklete XXI—XXVI l. Sas Andor. U. o. 20. sz. melléklete XIII—XIX. l., 26. sz. XVI—XXII l.

12. Iskolán kívüli oktatás.

Alexy Anna. Az analfabétákról. Néptanít. Lapja 18., 19. sz.
Arokházy Béla. A falusi nép olvasmányai. Néptanít. Lapja 45—52. sz.
 Felnőttek oktatása. (Az előadóképző tanfolyam megnyitása.) Néptanít. Lapja 36., 37. sz.
Huszár Károly. A felnőttek oktatásának jövő irányelvei. Budapest, 1919. Lampel R. (8-r. 12 l.) 2 K 50 f. — Megjelent a Néptanít. Lapja 38—44. sz.-ban is.
 Laikusok iskolalátogatása. Néptanít. Lapja 24—25. sz.
Makay Béla. Népnepvelési egyesületek. Néptanít. Lapja 33—35. sz.

13. Vegyes.

Ballai, Karl. Beiträge zur Feststellung vom Kephalexindex des ungarischen Kindes. A Gyermekek 120—124. l.
Berecz Sándor. A «Nemzeti Nőnevelés» története. 1880—1919. Nemz. Nőnevelés 3—21. l.
Ernszt Sándor. A regenerálódás. Kath. Tanítónők Lapja 28—31. l.
 Az eszmék martirjai. Jövönk 4. sz.
Farkas Edith. Patronage munka. Néptanít. Lapja 45—52. sz.
Földváry Ferenc. Megoldásra váró kérdések. (Tanítói lakásviszonyok. A tanítógyermek neveltetésének kérdése.) Népt. Lapja 8—9. sz.

- Gaal Mózes közgyűlési megnyitó beszéde. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 1—6. l.
- Gyulai Agost. Titkári jelentés. (M. Pæd. Társ. 27. nagygyűlés 1919. jún. 18.) Magy. Pædag. 59—63. l.
- Halmi Gyuláné. A női választójog és annak fontossága. Katholikus Tanítónők Lapja 13. l.
- Hellebrant Árpád. A magyar pædagogiai irodalom 1918-ban. Magyar Pædag. melléklete. (8-r. I—XLVIII l.)
- Heyszl Gizella. Gyermektanulmányi kör az egyetemen. A Gyermek 109—111. l.
- kf. Ben Akiba a pedagógiában. (Diáktanács stb.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 118. l.
- Ki velük az iskolából. Nemzetnevelés 2. sz. (Porzolt cikke a P. H.-ból.) Kovács Gábor. A szociális kérdés. Népt. Lapja 33—35., 38—52. sz.
- M. J. Igazságügyi gyermekvédelem. Néptanít. Lapja 36., 37. sz.
- A magyar tanítás üldözése a Felvidéken. Szózat 45. sz.
- Melkó István. Gyermekvédelem. Magy. Naptár 1919. 29—31. l.
- Nagy Sándor. Egyesületünk újjászervezése. Magy. Tanítóképző 40—43. l.
- Rejőd Tiborc. Termelés és gondolkodás. Nemzetnevelés 1. sz.
- Ruzsinszky József. A «Néptanítók Lapja.» Jövőnk 2. sz.
- Sajó Sándor. Titkári jelentés. (Tanáregyl. közgyűlés 1918. jún. 29.) Tanáregyl. Közl. 52. évf. 24—33. l.
- Serényi Antal. Egységes tanügyi peres eljárást! Nemzeti Kultúra 12., 13. sz.
- Tordai Grail Erzsébet. Szózat a katolikus tanítónőkhöz. Kath. Tanítónők Lapja 27—29. l. (A kath. tanítónők egyesüléséről.)
- Vajda Gyula. Leányközépiskolai Tanáregyesület. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 120. l.
- Wärmer Erzsébet. Külföldi segélyakciók a budapesti gyermekek helyzetének enyhítésére. A Gyermek 221—226. l. Angolul. U. o. 272—275. l.
- Zibolen Endre. Oktatók szervezkedése. Nemzetnevelés 4. sz.
- Zigány Zoltán. Rasz Ali ben Ibrahim agának hivatalos jelentése, melyben az abessziniai Negusz Nagaszt kormányzójának, Rasz Mikael ben Meneliknek beszámol európai tanulmányútjáról. Népt. Lapja 18—30. sz.

14. A háború és a nevelés.

- Alexander Bernát. A háború után. Négy előadás. (A háború mint nemzetnevelő. 1914. dec. 18. A háború filozófiájáról. 1915. jan. 6. Iskola és háború. 1916. márc. 17. Művészet és háború. 1917. máj.) (Magyar Könyvtár 905—907. sz.) Budapest, Lampel R. (16-r. 80 l.) 1 K 50 f.
- kf. Háborús iskolapótlók. Tanáregyl. Közl. 52. évf. 81. l.
- Nagy József Béla. Háborús pedagógia. Magy. Pædag. 137—144. l.
- A nevelés feladata a háború után. Néptanít. Lapja 36., 37. sz.

Összeállította: HELLEBRANT ÁRPÁD.

Hízek egy Istenben,
Hízek egy hazában,
Hízek egy Isteni örök Igazságban,
Hízek Magyarország fellámadásában.
Amen.

VILÁGNÉZET ÉS NEVELÉS.

Minden nevelési elmélet alapja valamely világnézet. A nevelés egész programja, célja és útja attól függ, mi a felfogásunk a világról és az életről, hogyan képzeljük el az ember helyzetét a világegyetemben s az emberi társadalomban, mit tartunk az élet céljának, s hogyan képzeljük megoldhatóknak az élet problémáit, szóval: mi a világnézetünk és életfelfogásunk.

A világnézetből fakad az életfelfogás, s az életfelfogás adja meg az ember egész életének irányát. Nem tűzhetjük ki a nevelés célját anélkül, hogy ne tudnók, mit akarunk itt a földön, s hogyan akarjuk végigélni az életet. De nemcsak a nevelés főiránya függ a világnézettől, hanem az egyes részletek is; nemcsak a célok, hanem sok tekintetben a módok és eszközök is.

Épen ezért a nevelés kérdéseinek vitatása mögött voltaképp világnézeti ellentétek lappanganak, az iskoláért folyó harc pedig legtöbbször nyíltan is — mint különösen napjainkban tapasztalhatunk — a világnézetek harca.

Mindamellett az elméleti pedagógia nem igen tette vizsgálat tárgyává ezt a viszonyt a világnézet és a nevelés között. Igaz ugyan, hogy a pedagógia mindenkor mint a filozófia egyik ága jelenik meg, s ez azt jelenti, hogy a pedagógia folyamánya valamely filozófiai rendszernek, s így következménye az abban foglalt világnézetnek; de ez ilyen világosan kimondva vagy épen részletesen kifejtve egyáltalán nem található, s a pedagógiai elvek sincsenek a világnézetből következetesen levezetve. Az a körülmény pedig, hogy Herbart óta a pedagógiát nem az egész filozófiára, hanem csupán az etikára és pszichológiára szokás alapítani, lassan egészen háttérbe szorította a metafizikával való összefüggés vizsgálatát, sőt az újabban fölvirágozott pszichologizmus egészen más irányba terelte a pedagógiai vizsgáldást, s az ily filozófiai fejtegetéseket mint metafizikát hajlandó volt szembeállítani az exakt tudományos kutatásokkal. Natorp hangsúlyozza ugyan, hogy a pedagógiát az egész filozófiára kell alapítani, de ő is inkább csak a három normatív disciplina: az etika, logika és eszté-